

**Конвенція
проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або
таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання**

{ Конвенцію ратифіковано із застереженнями Указом
Президії ВР
N 3484-XI (3484-11) від 26.01.87 }

{ Поправки до Конвенції див. в документі
(995_108) від 08.09.92 }

{ Про зняття застереження України до статті 20 Конвенції
додатково див. Закон N 234-XIV (234-14) від 05.11.98 }

Статус Конвенції див.(995_j43)

Держави - сторони цієї Конвенції,

беручи до уваги, що згідно з принципами, проголошеними у Статуті Організації Об'єднаних Націй (995_010), визнання рівних і невід'ємних прав усіх членів людської спільноти є основою свободи, справедливості й загального миру,

визнаючи, що ці права впливають із гідності, властивої людській особі,

беручи до уваги зобов'язання держав згідно зі Статутом, зокрема статтю 55, сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод,

враховуючи статтю 5 Загальної декларації прав людини (995_015) та статтю 7 Міжнародного пакту про громадянські й політичні права (995_043), які передбачають, що нікого не може бути піддано катуванню та жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність, поведженню чи покаранню,

враховуючи також Декларацію про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання, прийняту Генеральною Асамблеєю 9 грудня 1975 року (995_084),

бажаючи підвищити ефективність боротьби проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання,

погодитися про таке:

Частина I Стаття 1

1. Для цілей цієї Конвенції термін "катування" означає будь-яку дію, якою будь-якій особі навмисне заподіюються сильний біль або страждання, фізичне чи моральне, щоб отримати від неї або від третьої особи відомості чи визнання, покарати її за дії, які вчинила вона або третя особа чи у вчиненні яких вона підозрюється, а також залякати чи примусити її або третю особу, чи з будь-якої причини, що ґрунтується на дискримінації будь-якого виду, коли такий біль або страждання заподіюються державними посадовими особами чи іншими особами, які виступають як офіційні, чи з їх підбурювання, чи з їх відома, чи за їх мовчазної згоди. В цей термін не включаються біль або страждання, що виникли внаслідок лише законних санкцій, невіддільні від цих санкцій чи спричиняються ними випадково.

2. Ця стаття не завдає шкоди будь-якому міжнародному договору чи будь-якому національному законодавству, в яких є або можуть бути положення про більш широке застосування. **Стаття 2**

1. Кожна держава-сторона вживає ефективних законодавчих, адміністративних, судових та інших заходів для запобігання актам катувань на будь-якій території під її юрисдикцією.

2. Жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань.

3. Наказ вищого начальника або державної влади не може служити виправданням катувань. **Стаття 3**

1. Жодна держава-сторона не повинна висилати, повертати чи видавати будь-яку особу іншій державі, якщо є серйозні підстави вважати, що їй там може загрозувати застосування катувань.

2. Для визначення наявності таких підстав компетентні власті **Стаття 4** беруть до уваги всі обставини, що стосуються справи, включаючи, у відповідних випадках, існування в даній державі постійної практики брутальних і масових порушень прав людини.

1. Кожна держава-сторона забезпечує розглядання всіх актів катування згідно з її кримінальним законодавством як злочини. Те саме стосується спроби піддати катуванням та тих дій будь-якої особи, що являють собою співучасть у катуванні.

2. Кожна держава-сторона встановлює відповідні покарання за **Стаття 5** такі злочини з урахуванням їх тяжкого характеру.

1. Кожна держава-сторона вживає таких заходів, які можуть стати необхідними для встановлення її юрисдикції щодо злочинів, зазначених у статті 4, у таких випадках:

a) коли злочини вчинені на будь-якій території, що перебуває під її юрисдикцією, або на борту морського чи повітряного судна, зареєстрованого в даній державі;

b) коли гаданий злочинець є громадянином даної держави;

c) коли жертва є громадянином даної держави і якщо дана держава вважає це за доцільне.

2. Кожна держава-сторона вживає таких заходів, які можуть стати необхідними, щоб встановити свою юрисдикцію щодо таких злочинів у випадках, коли гаданий злочинець перебуває на будь-якій території під її юрисдикцією й вона не видає його згідно зі статтею 8 будь-якої з держав, зазначених у пункті 1 цієї статті.

3. Ця Конвенція не виключає здійснення будь-якої кримінальної **Стаття 6** юрисдикції згідно з внутрішнім законодавством.

1. Переконавшись після розгляду наявної у неї інформації, що обставини цього вимагають, будь-яка держава-сторона, на території якої перебуває особа, яка підозрюється у вчиненні будь-якого із злочинів, зазначених у статті 4, бере її під варту або вживає інших юридичних заходів, що забезпечують її присутність. Взяття під варту та інші подібні заходи здійснюються згідно із законодавством даної держави, але можуть тривати тільки протягом часу, необхідного для того, щоб провести кримінально-процесуальні дії у справі видачі.

2. Така держава негайно проводить попереднє розслідування фактів.

3. Будь-якій особі, яка перебуває під вартою на підставі пункту 1 цієї статті, надається сприяння в негайному встановленні контакту з найближчим відповідальним представником держави, громадянином якої вона є, або, якщо вона є особою без громадянства, - з представником тієї держави, де вона звичайно проживає.

4. Коли держава згідно з цією статтею бере яку-небудь особу **Стаття 7** під варту, вона негайно повідомляє держави, зазначені в пункті 1 статті 5, про факт перебування такої особи під вартою та про обставини, що стали підставою для її затримання. Держава, що проводить попереднє розслідування, передбачене в пункті 2 цієї статті, негайно повідомляє про одержані нею дані, зазначені вище, державам і сповіщає, чи має вона намір здійснити свою юрисдикцію.

1. Держава-сторона, на території якої виявлено особу, що перебуває під її юрисдикцією, яка підозрюється у вчиненні будь-якого із злочинів, зазначених у статті 4, у випадках, передбачених статтею 5, якщо вона не видає злочинця, передає дану справу своїм компетентним властям для судового переслідування.

2. Ці власті приймають рішення саме таким чином, як і в разі будь-якого звичайного злочину серйозного характеру згідно із законодавством цієї держави. У випадках, передбачених у пункті 2 статті 5, вимоги, що висуваються до доказів, необхідних для судового переслідування й засудження, ні в якому разі не є менш суворими, ніж ті, що застосовуються у випадках, зазначених у пункті 1 статті 5.

3. Будь-якій особі, щодо якої здійснюється розгляд у зв'язку **Стаття 8** з будь-яким із злочинів, зазначених у статті 4, гарантується справедливе поводження на всіх стадіях розгляду.

1. Злочини, зазначені в статті 4, вважаються такими, що підлягають включенню як злочини, що мають наслідком видачу, в будь-який договір про видачу, що існує між державами-сторонами. Держави-сторони зобов'язуються включати такі злочини як злочини, що мають наслідком видачу, в будь-який договір про видачу, що укладається між ними.

2. Якщо держава-сторона, яка обумовлює видачу наявністю договору, отримує прохання про видачу від іншої держави-сторони, з якою вона не має договору про видачу, вона може розглядати цю Конвенцію щодо таких злочинів як правову підставу для видачі. Видача здійснюється згідно з іншими умовами, передбаченими законодавством держави, якій адресовано прохання про видачу.

3. Держави-сторони, що не обумовлюють видачу наявністю договору, розглядають у відносинах між собою такі злочини як злочини, що мають наслідком видачу, згідно з умовами, передбаченими законодавством держави, до якої адресовано прохання про видачу.

4. Такі злочини для цілей видачі між державами-сторонами розглядаються як такі, що були вчинені не лише в місці їх вчинення, а й на території держав, які зобов'язані встановити свою юрисдикцію згідно з пунктом 1 статті 5. **Стаття 9**

1. Держави-сторони надають одна одній найповнішу допомогу в зв'язку з кримінально-процесуальними діями, що застосовуються щодо будь-якого із злочинів, перелічених у статті 4, включаючи подання всіх наявних у їх розпорядженні доказів, необхідних для судового розгляду.

2. Держави-сторони виконують свої зобов'язання відповідно до пункту 1 цієї статті згідно з будь-якими договорами про взаємну правову допомогу, які можуть бути укладені між ними. **Стаття 10**

1. Кожна держава-сторона повною мірою забезпечує включення навчальних матеріалів та інформації про заборону катувань до програм підготовки персоналу правових органів, цивільного чи військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть мати відношення до утримання під вартою й допитів осіб, які зазнали будь-якої форми арешту, затримання чи ув'язнення, або до поводження з ними.

2. Кожна держава-сторона включає цю заборону до правил чи інструкцій, які стосуються обов'язків і функцій будь-яких таких осіб. **Стаття 11**

Кожна держава-сторона розглядає правила, інструкції, методи і практику щодо допиту, а також умови утримання під вартою й поводження з людьми, які піддані будь-якій формі арешту, затримання чи ув'язнення на будь-якій території, що перебуває під її юрисдикцією, з тим, щоб не допускати жодних випадків катувань. **Стаття 12**

Кожна держава-сторона забезпечує проведення швидкого й неупередженого розслідування її компетентними органами, коли є достатні підстави вважати, що катування було застосоване на будь-якій території, що перебуває під її юрисдикцією. **Стаття 13**

Кожна держава-сторона забезпечує будь-якій особі, яка стверджує, що їй було завдано катувань на території, що перебуває під юрисдикцією цієї держави, право на подання скарги компетентним властям цієї держави та на швидкий неупереджений розгляд такої скарги. Вживаються заходи для забезпечення захисту позивача і свідків від будь-яких форм поганого поводження чи залякування у зв'язку із скаргою чи будь-якими свідченнями. **Стаття 14**

1. Кожна держава-сторона забезпечує у своїй правовій системі одержання відшкодування жертвою катувань й підкріплене правовою санкцією право на справедливий й адекватну компенсацію, включаючи заходи для якомога повнішої реабілітації. У разі смерті жертви внаслідок катування право на компенсацію надається її утриманцям.

2. Ніщо в цій статті не зачіпає будь-якого права жертви чи інших осіб на компенсацію, яке може передбачатися національним законодавством. **Стаття 15**

Кожна держава-сторона забезпечує невикористання будь-якої заяви, що, як встановлено, була зроблена під час катування, як доказу в ході будь-якого судового розгляду, за винятком випадків, коли вона використовується проти особи, звинуваченої у здійсненні катувань, як доказ того, що таку заяву було зроблено. **Стаття 16**

Кожна держава-сторона зобов'язується запобігати на будь-якій території, що перебуває під її юрисдикцією, іншим актам жорстокого, нелюдського і такого, що принижує гідність, поводження й покарання, що не підпадають під визначення катування, викладеного у статті 1, коли такі акти здійснюються державними чи посадовими особами або іншими особами, що виступають як офіційні, чи з їх підбурювання, чи з їх відома, чи з їх мовчазної згоди. Зокрема, зобов'язання, що містяться в статтях 10, 11, 12 та 13, застосовуються із заміною посилань на катування посиланнями на інші форми жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження й покарання.

Частина II Стаття 17

1. Засновується Комітет проти катувань (далі іменується "Комітет"), який здійснює функції, передбачені нижче. Комітет складається з десяти експертів, що відзначаються високими моральними якостями й визнаною компетентністю в галузі прав людини та виступають у своїй особистій якості. Експерти обираються державами-сторонами, при цьому увага приділяється справедливому географічному розподілу й доцільності участі кількох осіб, що мають юридичний досвід.

2. Членів Комітету обирають таємним голосуванням із числа внесених до списку осіб, висунутих державами-сторонами. Кожна держава-сторона може висунути одну кандидатуру з числа своїх громадян. Держави-сторони враховують доцільність висунення осіб, які є також членами Комітету з прав людини, заснованого згідно з Міжнародним пактом про громадянські й політичні права (995_043), і виявлять бажання працювати в Комітеті проти катувань.

3. Вибори членів Комітету проводяться на нарадах держав-сторін, що скликаються Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй один раз на два роки. На цих нарадах, кворумом для яких є дві третини держав-сторін, обраними до Комітету членами вважаються кандидати, які здобули найбільше число голосів і абсолютне число голосів представників держав-сторін Конвенції, що присутні й беруть участь у голосуванні.

4. Первісні вибори проводяться не пізніше як через шість місяців з дати набуття чинності цією Конвенцією. Принаймні за чотири місяці до дати проведення чергових виборів Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй надсилає державам-сторонам листа з пропозицією подати свої кандидатури протягом трьох місяців. Генеральний секретар готує список, до якого в алфавітному порядку вносять усіх висунутих таким чином осіб із зазначенням держав-сторін, які їх висунули, та розповсюджує цей список серед держав-сторін.

5. Члени Комітету обираються на чотирирічний строк. Вони мають право на переобрання при повторному висуненні. Проте строк повноважень п'яти членів, обраних на перших виборах, минає в кінці дворічного періоду; негайно після перших виборів імена цих п'яти членів визначаються шляхом жеребкування головою наради, про яку йдеться в пункті 3 цієї статті.

6. У разі смерті або відставки члена Комітету чи неможливості виконання ним з якихось інших причин своїх функцій у Комітеті держава-сторона, що запропонувала його кандидатуру, призначає на строк, що залишився, іншого експерта з числа своїх громадян за згодою більшості держав-сторін. Кандидатура вважається схваленою, якщо половина чи більше держав-сторін не відповіли негативно протягом шести місяців після одержання інформації від Генерального секретаря ООН про запропоноване призначення.

7. Держави-сторони беруть на себе покриття витрат членів **Стаття 18** Комітету під час виконання ними обов'язків у Комітеті.

1. Комітет обирає своїх службових осіб на дворічний строк. Вони можуть бути переобрані.

2. Комітет встановлює власні правила процедури, але в цих правилах, зокрема, має бути передбачено таке:

а) шість членів утворюють кворум;

б) рішення Комітету приймаються більшістю голосів присутніх членів.

3. Генеральний секретар ООН забезпечує необхідний персонал та умови для ефективного здійснення функцій Комітету відповідно до цієї Конвенції.

4. Генеральний секретар ООН скликає перше засідання Комітету. Після свого першого засідання Комітет збирається через такі періоди, які передбачено його правилами процедури.

5. Держави-сторони беруть на себе покриття витрат, що виникають у зв'язку з проведенням нарад держав-сторін і Комітету, включаючи відшкодування Організації Об'єднаних Націй будь-яких витрат, таких, як оплата персоналу й умов, що забезпечуються ООН відповідно до пункту 3 цієї статті. **Стаття 19**

1. Держави-сторони подають Комітету через Генерального секретаря ООН доповіді про вжиті ними заходи щодо здійснення їх зобов'язань за цією Конвенцією протягом одного року після набуття чинності цією Конвенцією щодо відповідної держави-сторони. Надалі держави-сторони подають через чотири роки додаткові доповіді про будь-які нові вжиті заходи, а також інші доповіді, які може зажадати Комітет.

2. Генеральний секретар ООН надсилає ці доповіді всім державам-сторонам.

3. Кожну доповідь розглядає Комітет, який може зробити такі зауваження загального характеру щодо доповіді, які він вважатиме за доцільні, і надсилає їх відповідній державі-стороні. Дана держава-сторона може у відповідь подати Комітету будь-які зауваження, які вона вважає за доречні.

4. Комітет на свій розсуд може вирішити включити будь-які зауваження, зроблені ним згідно з пунктом 3 цієї статті, разом із зауваженнями до них, одержаними від відповідної держави-сторони, до своєї річної доповіді, що готується згідно зі статтею 24. На прохання відповідної держави-сторони Комітет може також включити примірник доповіді, поданої згідно з пунктом 1 цієї статті. **Стаття 20**

1. Якщо Комітет одержує вірогідну інформацію, яка, на його думку, містить цілком обґрунтовані дані про систематичне застосування катувань на території якої-небудь держави-сторони, то він пропонує цій державі-стороні співробітничати у розгляді цієї інформації і з цією метою подати свої зауваження щодо даної інформації.

2. З урахуванням будь-яких зауважень, що можуть бути подані відповідною державою-сторонаю, а також будь-якої іншої наявної в Комітеті інформації, що має стосунок до справи, Комітет може, якщо він вважає за доцільне, призначити одного або кількох своїх членів для проведення конфіденційного розслідування й термінового подання Комітетові відповідної доповіді.

3. Якщо згідно з пунктом 2 цієї статті проводиться розслідування, Комітет прагне налагодити співробітництво з відповідною державою-сторонаю. За згодою цієї держави-сторони таке розслідування може включати відвідання її території.

4. Після розгляду результатів проведеного членом або членами розслідування, поданих відповідно до пункту 2 цієї статті, Комітет надсилає відповідній державі-стороні ці результати разом з будь-якими зауваженнями чи пропозиціями, які здаються доцільними в даній ситуації.

5. Уся робота Комітету, зазначена в пунктах 1-4 цієї статті, має конфіденційний характер, і на всіх етапах цієї роботи слід прагнути до співробітництва з державою-сторонаю. Після завершення такої роботи щодо розслідування, проведеного згідно з пунктом 2, Комітет може після консультацій з відповідною державою-сторонаю прийняти рішення про включення короткого звіту про результати цієї роботи до своєї щорічної доповіді, яка готується відповідно до статті 24. **Стаття 21**

1. Згідно з цією статтею будь-яка держава-сторона цієї Конвенції може в будь-який час заявити, що вона визнає компетенцію Комітету одержувати й розглядати повідомлення, що стосуються заяв однієї держави-сторони про те, що інша держава-сторона не виконує своїх зобов'язань за цією Конвенцією. Такі повідомлення можуть прийматися й розглядатися згідно з процедурами, викладеними в цій статті, лише в тому разі, якщо вони подані державою-сторонаю, що зробила заяву про визнання щодо себе компетенції Комітету. Комітет не розглядає повідомлень по цій статті, якщо вони стосуються держави-сторони, яка не зробила такої заяви. Повідомлення, одержані згідно з цією статтею, розглядаються за такою процедурою:

a) якщо яка-небудь держава-сторона вважає, що інша держава-сторона не виконує положень цієї Конвенції, то вона може письмовим повідомленням довести це питання до відома зазначеної держави-сторони. Протягом трьох місяців після отримання цього повідомлення держава-адресат подає в письмовій формі державі, що послала таке повідомлення, пояснення або будь-яку іншу заяву з роз'ясненням з цього питання, де мають міститися, наскільки це можливо й доцільно, посилання на внутрішні процедури й заходи, яких було вжито, буде вжито чи може бути вжито з цього питання;

b) якщо питання не розв'язане задовільно для обох відповідних держав-сторін протягом шести місяців після одержання державою-адресатом первісного повідомлення, будь-яка з цих держав має право передати це питання в Комітет, сповістивши про це Комітет та іншу державу;

c) Комітет розглядає питання, передане йому згідно з цією статтею, лише після того, як він упевниться, що в даному разі всі доступні внутрішні заходи були вжиті й вичерпані відповідно до загальноновизнаних принципів міжнародного права. Це правило не діє в тих випадках, коли застосування цих заходів невиправдано затягується й навряд чи надасть ефективну допомогу особі, яка є жертвою порушення цієї Конвенції;

d) під час розгляду повідомлень за цією статтею Комітет проводить закриті засідання;

e) з додержанням положень підпункту (c) Комітет надає послуги відповідним державам-сторонам з метою дружнього вирішення спору на підставі поваги до зобов'язань, передбачених у цій Конвенції. З цієї метою Комітет може за необхідності заснувати спеціальну погоджувальну комісію;

f) з будь-якого переданого йому згідно з цією статтею питання Комітет може закликати відповідні держави-сторони, зазначені в пункті (b), подати будь-яку інформацію, що стосується справи;

g) відповідні держави-сторони, зазначені в підпункті (b), мають право бути представленими при розгляді питання в Комітеті й робити усні і/чи письмові заяви;

h) Комітет протягом дванадцяти місяців від дня одержання повідомлення згідно з підпунктом (b) сповіщає:

i) якщо досягається рішення в рамках положень підпункту (e), то Комітет обмежується у своєму повідомленні коротким викладом фактів і досягнутого рішення;

ii) якщо рішення в рамках положень підпункту (e) не досягнуто, то Комітет обмежується у своєму повідомленні коротким викладом фактів; письмові заяви і записи усних заяв, поданих відповідними державами-сторонами, додаються до повідомлення.

З кожного питання повідомлення Комітету надсилається відповідним державам-сторонам.

2. Положення цієї статті набувають чинності, коли п'ять держав-сторін цієї Конвенції зроблять заяви відповідно до пункту 1 цієї статті. Такі заяви здаються державами-сторонами на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй, який надсилає їх примірники іншим державам-сторонам. Заява може бути в будь-який час відкликана шляхом повідомлення Генерального секретаря. Таке відкликання не повинно завдавати шкоди розгляду будь-якого питання, що є предметом повідомлення, уже переданого згідно з цією статтею; ніякі наступні повідомлення будь-якої держави-сторони не приймаються згідно з цією статтею після одержання Генеральним секретарем повідомлення про відкликання заяви, якщо відповідна держава-сторона не зробила нової заяви.

1. Держава-сторона цієї Конвенції може в будь-який час заявити згідно з цією статтею, що вона визнає компетенцію Комітету одержувати й розглядати повідомлення осіб, що перебувають під її юрисдикцією, які стверджують, що вони є жертвами порушення державою-сторонаю положень Конвенції, або повідомлення такого роду, що надходять від їх імені. Комітет не приймає жодних повідомлень, якщо вони стосуються держави-сторони, яка не зробила такої заяви.

2. Комітет вважає неприйнятним будь-яке повідомлення згідно з цією статтею, що є анонімним або, на його думку, є результатом зловживання правом на подання таких повідомлень, або несумісне з положеннями цієї Конвенції.

Стаття 22

3. З урахуванням положень пункту 2 Комітет доводить будь-яке повідомлення, подане йому згідно з цією статтею, до відома держави-сторони цієї Конвенції, яка зробила заяву згідно з пунктом 1 цієї статті і яка нібито порушує ті чи інші положення Конвенції. Протягом шести місяців держава, що одержала повідомлення, подає до Комітету письмові пояснення або заяви, що уточнюють питання й будь-які заходи, які могли бути прийняті цією державою.

4. Комітет розглядає одержані згідно з цією статтею повідомлення у світлі всієї інформації, представленої йому даною особою або від її імені та відповідною державою-стороною.

5. Комітет не розглядає жодних повідомлень від будь-якої особи згідно з цією статтею, якщо він не переконується, що:

а) це саме питання не розглядалося й не розглядається за якою-небудь процедурою міжнародного розслідування чи врегулювання;

б) дана особа вичерпала всі наявні внутрішні заходи правового захисту; це правило не діє в тих випадках, коли застосування цих заходів невиправдано затягує допомогу й навряд чи надасть ефективну допомогу особі, яка є жертвою порушення цієї Конвенції.

6. Під час розгляду повідомлень за цією статтею Комітет проводить закриті засідання.

7. Комітет подає свої думки відповідній державі-стороні й даній особі.

8. Положення цієї статті набувають чинності, коли п'ять держав-сторін цієї Конвенції зроблять заяви відповідно до пункту 1 даної статті. Такі заяви держави-сторони здають на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй. Заява може бути в будь-який час відкликана шляхом повідомлення Генерального секретаря. Таке відкликання не може завдавати шкоди розгляду будь-якого питання, що є предметом повідомлення, уже переданого згідно з цією статтею; жодні наступні повідомлення, що надсилаються будь-якою особою чи від її імені, не приймаються згідно з цією статтею після одержання Генеральним секретарем повідомлення про відкликання заяви, якщо відповідна держава-сторона не зробила нової заяви. **Стаття 23**

Члени Комітету і спеціальних погоджувальних комісій, які можуть бути призначені відповідно до підпункту (е) пункту 1 статті 21, мають право на пільги, привілеї та імунітети експертів, що діють за завданням Організації Об'єднаних Націй, як це передбачено у відповідних розділах Конвенції про привілеї та імунітети ООН (995_150). **Стаття 24**

Комітет представляє державам-сторонам і Генеральній Асамблеї ООН річну доповідь про свою роботу згідно з цією Конвенцією.

Частина III **Стаття 25**

1. Ця Конвенція відкрита для підписання всіма державами.

2. Ця Конвенція підлягає ратифікації. Ратифікаційні грамоти здаються на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй. **Стаття 26**

Ця Конвенція відкрита для приєднання всіх держав. Приєднання здійснюється шляхом здачі на зберігання документа про приєднання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй. **Стаття 27**

1. Ця Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй двадцятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

2. Для кожної держави, яка ратифікує цю Конвенцію або приєднується до неї після здачі на зберігання двадцятої ратифікаційної грамоти чи документа про приєднання, ця Конвенція набуває чинності на тридцятий день після здачі на зберігання її власної ратифікаційної грамоти або документа про приєднання. **Стаття 28**

1. Будь-яка держава під час підписання чи ратифікації цієї Конвенції або приєднання до неї може заявити про те, що вона не визнає компетенцію Комітету, визначену в статті 20.

2. Будь-яка держава-сторона, що зробила застереження згідно з пунктом 1 цієї статті, може в будь-який час зняти свої застереження, сповістивши про це Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй. **Стаття 29**

1. Будь-яка держава-сторона цієї Конвенції може запропонувати поправку й подати її Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй. Генеральний секретар надсилає таку поправку державам-сторонам з проханням повідомити йому, чи висловлюються вони за скликання конференції держав-сторін з метою розгляду цієї пропозиції і проведення по ній голосування. Якщо протягом чотирьох місяців з дати надсилання такого листа принаймні одна третина держав-сторін висловиться за таку конференцію, Генеральний секретар скликає конференцію під егідою Організації Об'єднаних Націй. Будь-яку поправку, прийняту більшістю держав-сторін, які присутні й голосують на цій конференції, Генеральний секретар надсилає всім державам-сторонам на затвердження.

2. Поправка, прийнята згідно з пунктом 1 цієї статті, набуває чинності після того, як дві третини держав-сторін цієї Конвенції повідомлять Генерального секретаря про прийняття ними даної поправки згідно зі своїми конституційними процедурами.

3. Коли поправки набувають чинності, вони стають **Стаття 30** обов'язковими для тих держав-сторін, які їх прийняли, а для інших держав-сторін залишаються обов'язковими ті положення цієї Конвенції і будь-які попередні поправки, які були ними прийняті.

1. Будь-який спір між двома або кількома державами-сторонами щодо тлумачення або застосування цієї Конвенції, який не може бути вирішено шляхом переговорів, передається на прохання однієї зі сторін на арбітраж. Якщо протягом шести місяців з дати подання прохання про арбітраж сторонам не вдалося досягти згоди щодо організації арбітражу, на прохання будь-якої зі сторін спір може бути переданий в Міжнародний Суд згідно зі Статутом Суду (995_010).

2. Кожна держава під час підписання чи ратифікації цієї Конвенції або при приєднанні до неї може заявити про те, що вона не вважає себе зв'язаною зобов'язаннями, положеннями пункту 1 цієї статті. Інші держави-сторони не будуть зв'язані положеннями пункту 1 цієї статті щодо будь-якої держави-сторони, яка зробила таке застереження.

3. Будь-яка держава-сторона, яка зробила застереження згідно **Стаття 31** з пунктом 2 цієї статті, може в будь-який час зняти своє застереження, сповістивши про це Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

1. Будь-яка держава-сторона може денонсувати цю Конвенцію шляхом письмового повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй. Денонсація набуває чинності через рік після отримання повідомлення Генеральним секретарем.

2. Така денонсація не звільняє державу-сторону від її зобов'язань згідно з цією Конвенцією за будь-які дії чи упущення, що мали місце до дати набуття чинності денонсацією, і денонсація не завдає жодної шкоди розгляду будь-якого питання, яке вже розглядалося Комітетом до дати набуття денонсацією чинності.

3. Після дати набуття денонсацією чинності для будь-якої **Стаття 32** держави-сторони Комітет не розпочинає розгляд нових питань, що стосуються даної держави.

Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй повідомляє всі держави - члени ООН та всі інші держави, що підписали цю Конвенцію або приєдналися до неї, про:

a) підписання, ратифікацію та приєднання відповідно до статей 25 і 26;

b) дату набуття чинності цією Конвенцією відповідно до статті 27 та дату набуття чинності будь-якими поправками відповідно до статті 29;

c) денонсації відповідно до статті 31. **Стаття 33**

1. Ця Конвенція, англійський, арабський, іспанський, китайський, російський і французький тексти якої є автентичними, здається на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

2. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй надсилає завірні примірники цієї Конвенції усім державам.

10 грудня 1984 року. * * *

Конвенція підписана від імені Уряду Української РСР 27 лютого 1986 року в Нью-Йорку.

Ратифікована Президією Верховної Ради Української РСР 26 січня 1987 року з такими застереженнями, зробленими при підписанні:

"Українська РСР не визнає компетенцію Комітету проти катувань, визначену статтею 20 Конвенції";

"Українська РСР не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 статті 30 Конвенції".

Відомості Верховної Ради Української
Радянської Соціалістичної Республіки -
1987. - N 6. - Ст.101.

Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 14 березня 1989 року застереження до пункту 1 статті 30 Конвенції зняте.

При повідомленні про зняття застереження зроблена заява, за якою відповідне положення статті 30 Конвенції буде поширюватися на спори щодо тлумачення і застосування на випадки, які можуть виникнути після дати повідомлення Генеральному секретареві ООН про зняття застережень Української РСР.

Відомості Верховної Ради Української
Радянської Соціалістичної Республіки -
1989. - N 13. - Ст.108.

Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання

Конвенція; ООН від 10.12.1984

Редакція від 13.11.1998, підстава — 234-XIV

Постійна адреса:

https://zakon.rada.gov.ua/go/995_085

Законодавство України
станом на 07.09.2025

чинний

995_085